

לימוד היומי דקהילתנו

יום	יום לחדש	יום משה"א	ליקוטי הלכות ה"ה	ליקוטי משנה ברורה ה"ד	ליקוטי מצוות	שולחן ערוך אבן העזר
שבת	י"ח	טו.	פב	חזרה	רפח-רפז	סי' סק"ג, לה"ג
א	י"ט	טז:	פג	רעז:	רפח-רפח	לה"ה, ט
ב	כ'	טז:	פד	ריו:	רפז-רצ	לה"א, יא
ג	כ"א	טז:	פה	ריו:	רצא-רצב	לה"ב, יג
ד	כ"ב	יז:	פו	ריח:	רצג-רצד	לה"ד, טו
ה	כ"ג	יז:	פז	ריח:	רצה-רצו	לה"ז, יז
ו	כ"ד	יח:	פח	חזרה	רצז-רצח	לה"ח, יט

בקרני אדר

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

158 | פרשת כי תשא | י"ח אדר ה'תש"פ

דבר המערכת

"העולם אומרים אחר פורים: 'דער פורים איז קאפט' [הפורים חלף ואבד], ואני אומר 'אריינגעכאפט דעם פורים' [חטפנו והכנסנו לתוכנו עוד פורים]."

שיחתו הנפלאה של מוהרנ"ת מביעה את ההבדל העצום בין הלך רוחו של האיש המונוי מול השקפת הצדיק; הצדיק חי עם ההבנה הברורה של "ואני גזנתי למעלה", מכינים צידה לדרך לחיים הנצחיים. המח והלב אינם עטוקים רק עם הנאת ההווה החולף כצל, אלא בהשקעה הנצחית והקיימת שאינה בר חלוף. בעוד שמי שרוצה לחוש את ההווה בלבד, מוצא את עצמו כעבור ימי הפורים חסר וריקן, אין הוא יכול עוד למשש את הנעימות שחש בעיצומם של הימים, הרי שההולך בדרך הצדיק נהנה עתה כעבור הימים הללו ביתר שאת, הוא מבין שבאוצרו קיים ריוח נפלא שיעוד לו לעד ולנצחי נצחים, הוא מלא שבח והודיה על שזיכוהו בחסד חיים להוסיף על זכויותיו מצוות נפלאות ונשגבות ללא שיעור וערך.

כל מילה מהמגילה הקדושה, כל המחאת כף ותנועות ריקוד, כל נקודה מסעודת היום ומשתה היין, כל זיק של מילתא דשטותא אשר עשה בתמימות כפי שהתורה דורשת לעשות בימי הפורים - כל אלו דומיהם עומדים עדיין חיים וקיימים. "חטפו את המתנה הזאת והכניסו אותה לאוצר השמור ביותר. הוא מבין שדוקא עתה כשהתמלא בכל האוצרות והרפואות והכוחות המחודשים הללו, הגיע העת לצאת מחדש למלחמה ביתר שאת וביתר עוז, בתקוה טובה וברוח חדשה.

הדברים אמורים הן לגבי מי שזכה לרוממות ושמחה בימי הפורים והצליח להוציא לפועל את רצונותיו ומחשבותיו - גם הוא זקוק להשקפה אמיתית זו, איך להתייחס לפורים שכבר עבר וחלף. אבל פי כמה נצרכת הסתכלות אמת זו למי שהלך לו 'שלא כסדר', כי גם זה משקרי הטעיותיו של עמלק. שכן, לאמתו של דבר, מי שרק קיים באיזה אופן שהוא נקודה אחת ממצוות הפורים הינו המאושר עלי אדמות, ובכוחו להתחדש במלחמה בלי שיעור. רק נפסיק להיות עניים ונתחיל להשתמש באוצרותינו!

העורכים

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

שאל פעם אחד את רבנו: "איך נעשים יהודי כש'ש'?" - "ווי אזוי ווערט מען אן ערליכער יוד?" ענה לו רבנו: "קר!" - "אט אזוי?".
כאומר, שעל ידי למוד התורה ועבודת התפילה בתמימות ובפשיטות ללא חקמות, על ידי זה זוכים להיות יהודי כרצונו יתברך. ועל ידי עצם החפוש והבקשה, שהאדם מחפש ומבקש ומתגעגע להיות "ערליכער יוד".
(שיח שרפי קודש)

לטהר טמאים

בפרשתנו אנו לומדים על מעשה העגל, ובד בבד אנו זוכים בשבת זו לתיקון הנפלא של פרשת פרה, עליה האריך רש"י (תחילת פרשת חוקת) להאיר מדברי חז"ל על היות הפרה תיקון לחטא זה. בין השאר מביא שם רש"י שישראל הקריבו "פרה אדומה - משל לבן שפחה שטיף פלטיץ של מלך, אמרו 'חבוא אמו ותקנה הצואה', כך תבוא פרה ותכפר על העגל. אדומה תמימה - על שם ישראל שהיו תמימים ועשו בו בעלי מומין, תבוא זו ותכפר עליה ויחזרו לתמותם". כך גם הציווי להשליך עץ ארז ואזוב ושני תולעת לתוך שריפת הפרה מרמזים על תיקון חטא זה: "ארז הוא הגבוה מכל האילנות ואזוב נמוך מכולם, סימן שהגבוה שנתגאה וחטא ישפיל את עצמו כאזוב ותולעת ויכפר לו".

חטא העגל היה חטא של גאווה, הערב רב הכשילו את העם להתגאות ולהתחיל לחשוב בעצמם נגד האמונה בה' ובמשה עבדו, וכך נפלו להיכן שנפלו. וכפי שמבאר מוהרנ"ת: "עיקר חטא העגל היה פגם אמונה, שעשו עבודה זרה ופגמו באמונה. ועיקר הפגם היה על ידי פגם אמונת חכמים, שעל ידי זה באו לעבודה זרה ועשו אותו מעשה. כמו שכתוב שם 'כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו', שהיה קשה להם קושיות על משה על שאיחר לירד ולא ביטלו דעתם להאמין בו שבוודאי דרכיו ישרים, אף על פי שאינם יכולים להבין בשכלם, אבל הם לא האמינו אז במשה ופגמו באמונת חכמים עד שבאו למה שבאו" (ליקוטי הלכות, שבת 1).

החטא ותיקונו שאנו עוסקים בו בשבת זו, הינם המשך אחד לתיקון פגם עמלק. "כי עמלק הוא כופר שמתגבר תמיד בכפירות ובלבולי אמונה ולוחם נגד הצדיקים אמתיים והכשרים" (ליקוטי הלכות, פריקה וטענייה ד, כו). ועמלק כידוע לא לחם בקושיותיו וכפירותיו רק להטיל פגם אמונה בהשגחת ה', אלא גם באדם נגד עצמו; הוא עורר את הספקות להסתפק ולפקפק בהחירות יקרת ערכו ושוויות מעלתו הנוראה של הפשוט שבישראל, וחביבות השי"ת לכל נקודה טובה שבו.

ועל כך אנו זקוקים גם כן ביתר שאת לכוחה של תמימות הפרה המטהרת, כי "תיכף כשבאים עליו קושיות, ואפילו כשקשה לו על עצמו, על שאף על פי כן הוא פגום כל כך ורוחק כל כך מקדושת התורה, אזי תיכף צריך לברוח מכל אלו הקושיות ולשתוק במחשבתו ולקיים 'סייג לחכמה שתיקה', רק להתגבר בכל פעם לחטוף איזה נקודות טובות כל מה שיוכל, תורה ומצוות ופרט תפילה ותחנונים ושיחה לפני קונו, ולבלי להסתכל על כל מה שעובר עליו. כי צריכים להיות עקשן גדול בעבודת ה', כי אין יודעים כלל, רק לקים כמו שציוונו רבותינו ז"ל שאין שום יאוש בעולם כלל כי לגדולתו אין חקר" (שם).

קיבלנו את התרופות היקרות ועדיין אנו בעיצומן. הבה נפתח לבנו ורצונותינו לבקש בכל לב לזכות להיטרה מכל החכמות המזממות ולנטוע בלבנו אמונה בה' ובמשה עבדו ובכל צדיקי אמת, לקבל כל דבריהם בתמימות ובפשיטות, למען ייטב לנו בזה ובבא.

מעוצם פלאי שגב הרפואות שהרופא כל בשר נותן לנו, אנו מבינים את תוקף החולי שאנו שרויים בו. אדר, שקלים, זכור, תענית אסתר, פורים, ופרשת פרה - הכל מכוון כדי להינצל מטומאת מת בפסח! וכפי שרבינו הקדוש גילה: "פרשת פרה קורין כדי שיהיו נזהרין ליטרה מטומאת מת, כדי שיהיו טהורין לעשות הפסח. ובתחילה הוא בחינת פור, כי פורים על שם הפור ואחר כך נעשה פר"ה, כי גם פורים הוא בודאי הילוך ודרך לפסח" (ליקו"מ תניינא, עד). היכן הדברים נוגעים כיום אלינו, ומה היא אותה טומאת מת נוראה שצריכים עברה כוחות עליונים ורחניים שכולנו!?

מוהרנ"ת מבאר כך: "מצות פרה אדומה מטהרת מטומאת מת, כי היא פרשת פרה הוא בחינת 'אמרת' אחכמה והיא רחוקה ממני, כי היא מטהרת טמאים ומטמאת טהורים, שזה בודאי אי אפשר להשיג ולהבין בשום דעת אנושי כלל, והיא דייקא מטהרת מטומאת מת, שעיקר הטומאה היא בחינת חקירת המחקרים והכופרים שהם סטרא דמותא, כי הם עיקר זוהמת הנפש. ועל כן על ידי מצות פרה, שהיא בחינת חוקת התורה שמגלית לנו שהתורה היא בחינת 'חוקה', על ידי זה נטהרין מטומאת מת, כי על ידי זה נתבטל סטרא דמותא, על ידי מאמינים בהשם יתברך ובמצותיו ואין חוקרין אחר שום טעם כלל, רק מקיימים אותם בדרך חוקה לבד, שזה עיקר האמונה" (ליקוטי הלכות, נפילת אפיים, ד).

מדבריו למדנו, שהתורה כבר הכינה עבורנו את שלימות החיים, הכל מוכן ומזומן להצלחה השלימה בזה ובבא, אך עיקר המונע והמקלקל בכל זה הוא: כח החכמות העצמיות, שמערערות על האמונה הפשוטה שהיא מפתח קיום התורה! כל עוד האדם תם וישר ועושה את אשר מצוים עליו, הרי הוא חוטף טוב וסר מרע בפשיטות, ונוחל שתי עולמות. אבל ברע שהוא פותח פתח לנחש הזה שמטיל ספקות, ומתחיל להקשות ולשאול, אזי החלה נפילתו האימונה חלילה.

האמונה היא יסוד מוצק וחזק שאינה נותנת לו לאדם ליפול בשום פנים ואופן, וכנגד האמונה התמה מניח הנחש הקדמוני המן-עמלק את כל כח וכובד מלחמתו. נתאר לעצמו לו היינו מאמינים בפשיטות שהקב"ה מבית עלינו בעת התפילה ומצפה למוצא פינו, איך הייתה ההתעוררות והחיות? ואם היינו מקבלים בפשיטות את ערכה של כל נקודה טובה, כמה חלקי טוב היינו חוטפים בכל עת וכמה כח זה היה נותן לנו להתגבר על כל עצלות ורפיון! ואם וכאשר היתה נטועה בלבנו אמונת חכמים על כח כל עצה מעצותיהם הקדושים, הלא כמה היה זה גורם לנו לרוץ אחר דבריהם יומם ולילה!...

כך שלא לחינם בחר לו עמלק את כח הארס הזה של 'התחכמות', שמשחית וממכה הכל. וזוהי 'טומאת מת' הממיתה וכורתת חלילה את האדם מארץ חיים. וכדי להיטרה מטומאת מת זו, ניתן לנו כהמשך אחד למלחמת עמלק העצומה, את קדושת 'פרשת פרה', כדי שבכוחה נוכל להזדכך מן הרעל הממית הזה.

לתגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

הדל"ג 5:10 - ניץ החמה 5:46 - מוזק"ש 8:04
צאת השבת 6:23 - צאה"ש לר"ת 7:04

לא 'גאווה' ולא
'ענוה פסולה'!העשיר לא ירבה והדל לא ימעט
ממחצית השקל

כשנתבונן יש כאן אזהרה נפלאה ונוראה על כלליות עבודת האדם את בוראו:

אל תהיה עשיר ובעל גאווה, מאידך גם אל תמעט בערכך בענוה פסולה!

ולזה צריך 'מחצית השקל' - שתהיה מאוזן באמצע ממש, ותהיה שקול כמין משקל שעומד כמחציתו, שאינו מכריע לכאן ולכאן.

(ע"פ ליקוטי הלכות, תפילין ו, כד)

רוצים
'להתאים' את
התורה...ויאמרו אלי קום עשה לנו אלהים
אשר ילכו לפנינו

בכל הדורות היה זה דרישת הערב רב - לשנות את צורת התורה והמצוות, באופן שתהיה מותאמת לדעתם והרגשת לבבם.

הם רוצים אלקים כזה "אשר ילך לפנינו" - הוא ילך לפנינו ויתאים את עצמו לצרכיהם ודרישותיהם...

משם יצא העגל, ומשם יצאו כל הדעות הכוזבות של העבודה זרה וההשכלה למיניהם.

(ע"פ אוצר היראה, רחמנות א)

טהרת 'פרה אדומה' - תפילה כתיקונה!

ועלינו לדעת ולזכור, שכשנתחזק להתפלל 'תפילה כתיקונה' - לא זו בלבד שנתקרב התקרבות גדולה להשם יתברך, אלא אף גם נכניע את הרשעים וניצול מכל גזירותיהם!

וכפי שגילה לנו רבינו בתורה זו, תורה נ"ה, שע"י תפילה כתיקונה זוכים להמשיך התנוצצות אור זכות אבות, שע"י מגלים קדושת ארץ ישראל, וע"י נוחלים הרשעים מפלה גדולה.

והרי לך מעט מלשונו הקדוש:

"דע, כי לראות במפתלם של רשעים אי אפשר, אלא על ידי בחינת ארץ ישראל ... ולהמשיך בחינת קדושת ארץ ישראל עכשיו בגלות, שהיא תחת יד הסטרא אחרא, ואין יכולת בקדושתה להתגלות, אף על פי כן יכולת לגלות ולהמשיך קדושתה אפילו בגלות המר הזה ... ועל ידי מה יכולין להמשיך את קדושת ארץ ישראל? על ידי התנוצצות אור זכות אבות! ... כשמתנוצץ אור זכות אבות, אזי נתגלה קדושת ארץ ישראל. ולא די שהאדם ניצול מהרשע, אלא גם רואה בהרשע מה שהרשע רצה לראות בו".

ואחר שהולך ומבאר באריכות סוד הפרה אדומה שהיא תפילה כתיקונה, הוא מסיים ואומר: "ועל ידי תפלה כתיקונה, מתנוצץ אור זכות אבות". ואז לא די שניצול מרע עין של רשעים, אלא גם רואה בהם, מה שהם רצו לראות בו". וע"י התפילה כתיקונה "נעשה ליבם [של הרשעים] תוחלת ממושכה מחלת לב".

ומי שמישים על לבו מה שנעשה כאן בארץ הקודש ע"י ממשלת ה'שע ושותפיהם - אשר עליהם כותב רבינו "קדושת ארץ ישראל עכשיו בגלות תחת יד הסטרא אחרא" - יבין מרחוק עד כמה נחוץ בעת כזאת להתחזק להתפלל 'תפילה כתיקונה', להמשיך ע"י התנוצצות אור זכות אבות וקדושת א"י, ולהכניע ולהשפיל את הרשעים עד עפר, ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים החרדים המה בשונאיהם, אמן.

"אפר הפרה" - מרמז על הכנעת הרע, בכלל ובפרט, הנעשה בעת התפילה (עיי"ש באריכות).

"עפר הפרה" - מרמז על ההתקשרות שצריכים להתקשר לשוכני עפר בעת התפילה (עיי"ש באריכות).

"עץ ארז ואזוב ושני תולעת" - מרמז על הג' קולות שצריכים לתקן בתפילתו (עיי"ש באריכות).

ובכלל; הפרה אדומה 'כל ענייניה שבעה', כמו שאמרו במדרש: "שבע פרות, שבע שריפות, שבע הזיות, שבע כיבוסין, שבעה טמאים, שבעה טהורים, שבעה כהנים" (מדרש רבה, במדבר יט, ב). וזה מרמז על עבודת התפילה, כי על התפילה נאמר "שבע ביום הללתיך".

והנה, לבאר כל מה שנאמר שם בתורה נ"ה על 'תפילה כתיקונה', אין כאן המקום. וכדאי לכל אחד ללמוד תורה זו במתינות ותשומת לב, ביום השבת קודש שבת פרה, ולהוציא משם עצות לעובדא ולמעשה (כפי שהם מסוכמים גם בספר קיצור ליקוטי מוהר"ן).

אך ע"פ בכלליות יש לדעת, שבימים אלו שאחר פורים הוא זמן מסוגל להתחדש מחדש בעבודת התפילה, להתפלל 'תפילה כתיקונה' כפי אשר לימדנו רבינו.

[ובימים אלו שאחר פורים מאיר כח תפילתו של מרדכי הצדיק, אשר בכוחה אנו ממישיכים עלינו טהרת הפרה אדומה, וזוכים גם אנו להתחדש בעבודת התפילה. וכלשון מוהר"ן: "ועל כן אחר פורים קורין פרשת פרה, כי התפילה של מרדכי שהתפלל לפני השם יתברך בעת שהתגבר המן זה בחינת פרה אדומה, כמבואר היטב במאמר הנ"ל שתפילה כתיקונה היא בחינת פרה אדומה. ועל כן קורין אחר כך פרשת פרה, כי בחינת פרה אדומה נעשית מבחינת תפילת מרדכי" (ליקוטי הלכות, פורים ה, כא)].

ב"ה זכינו לקדושת ימי הפורים, פרזים ומוקפים, ועתה אנו עומדים לקרות פרשת פרה אדומה ולהמשיך עלינו קדושת וטהרת הפרה אדומה תמימה, בכח השמחה והמצוות הקדושות של פורים (כפי שגילה לנו רבינו בליקוטי מוהר"ן תניינא תורה ע"ד ומבואר בליקוטי תפילות ח"ב תפילה ל"ז).

וכדאי מאד לזכור שגם עתה, אחר שכבר עברו ימי הפורים, גם אם עברו איך שעברו, עדיין יכולים לפעול אצל השם יתברך שיקבל את שמחתנו בפורים עם כל שאר מצוות הפורים, כאילו קיימנו אותם כראוי, ומשיך עלינו טהרת הפרה אדומה תמימה.

וכמו שאנו רואים ממכתבו של מוהר"ן שכותב כמה ימים אחר פורים (יום ב' שמיני תר"ג, שהיה אז ח"י אדר, ג' ימים אחר פורים): ויכתוב לי אם היה שמח בפורים כראוי. ואיך שהיה - צריכין עתה לבקש ולהתפלל להשם יתברך שיקבל שמחתנו של פורים עם כל המצוות של פורים כאילו קיימנו כראוי בכל פרטיהם וכו', עד שנזכה על ידי זה לקדושת וטהרת הפרה אדומה וכו', לטהרנו מטומאת מת, למען נזכה להיות טהורים לקרבן פסח, ולהיות נזהרים ונשמרים על ידי זה ממשוהו חמץ בגשמיות ורוחניות, וניזהר מאד מלהחמיץ המח חס ושלום במחשבות רעות וזרות חס ושלום" (עלים לתרופה, מכתב מיום ב' שמיני תר"ג).

והנה, יש הרבה מה לדבר בענין טהרת הפרה אדומה תמימה - אשר עניינה להמשיך עלינו קדושה וטהרה, ואמונה תמימה, ועוד - אך אנו נזכיר את דברי רבינו בליקוטי מוהר"ן תורה נ"ה, שם מגלה לנו רבינו שענין הפרה הוא "תפילה כתיקונה".

והרי לנו בקצרה כיצד מרמזת הפרה על תפילה כתיקונה:

"פרה" - מרמזת על תפילה, כמו שנאמר על התפילה "ונשלמה פרים' שפתנו".

ענינים מאורים והדושים מהזורים מלוקטים מספרי גדולי הצדיקים ז"ע
מרתך רשומותיו של הגר"ם שכמעט שלום"א אשר צ"ח ורשם לפניו לזיכרון.

לקט ספרי"ם

מהיכל אור שבעת הימים הבעש"ט הקדוש

כשמוציאין ניצוצת הקדושה מהקליפות הרי הם פגרים מתים

אמר קדוש אלקים הבעש"ט זיעועכ"א בפסוק (שמות טו, ד) וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי, והקשה שהיה לו לומר אדון אנכי כי על דבר עתיד היה מדבר, ואמר, שכבר הנה אנכי דן אותך כי זה הוא משפטו ודינו כשיגלו ישראל לשם. והוא שכאשר יגלו לשם יצאו ברכוש גדול שיעלו אתם כל הניצוצי קודש שבתוכם. כמאמר הכתוב (שמות יב, לו) וניצלו את מצרים ואמרו חז"ל (ברכות ט, ב) שעשאוהו כמצולה שאין בה דגים, ולכן אסור לשוב למצרים עוד, כיון שאין בה שום ניצוץ קדושה. וידוע שכאשר מוציאין הניצוצין קדישין מהקליפה אז היא תרד מטה מטה ונופלת לנוקבא דתהומא רבה וזאת היא מפלתה בשלימות, ועבור זה הזהיר הקב"ה בשבע אומות להרוג את כולם מגדולם ועד קטנם ב"לא תחיה כל נשמה". כי זה שניתן להם הארץ לישוב בה, בזה התחיל מפתלם, ובכח קדושת הארץ נתלחו ונתחברו אליה כל בחינת חיות מהניצוצין קדישין שהיה להם, וכיון שהגיע עתם שלא נשאר עוד מניצוצי הקדושה, הזהיר הכתוב לא תחיה כל נשמה, כי צריכים לירד מטה מטה לישראל פגרים מתים בדרך חיל בלע ויקיאנו.

מקור מים חיים פרשת לך אות מד-ו 64

ע"י חשבון שם אדם ושם אמו אפשר לידע מזלו

איתא בגמרא בבא בתרא (ב, צא) "אימיה דאברהם אמתלאי בת כרנבו אימיה דהמן אמתלאי בת עורבתי וסימנך טמא טמא טהור טהור כו' למאי נפקא מינה לתשובת האפיקורסין", עד כאן בגמרא. וקשה, מה זו תשובה? ואמר הריב"ש ז"ל דאיתא בכתבים, שעל ידי חשבון שם אדם ושם אמו, אפשר לידע כוכב ומזל מולדו של אדם, ויורה אם יהיה צדיק או רשע וכו'.

בעל שם טוב פרשת נח קעד ו-128

הצדיק מעלה תורה ותפילה אף שהיו בלי אהבה ויראה

זה כלל גדול "המחובר לטהור טהור", וכיון שנפשם מחוברים אצל הצדיק באהבה אמיתית לצדיק, אף על פי שמצוות שלו הם כרימון שהם בלא דחילו ורחימו ולא פרכת לעילא, אף על פי כן אם הוא דבוק ומקורב להצדיק, הצדיק מעלה מצוות שלו ועבודה שלו.

מקור מים חיים עמוד התפילה מ-109

דיני קרפיות וגינות

זרק את הבקבוק לבין הצמחה שאחורי הספסל יהיה אסור להוציאו (עי' משנ"ב ס"ט).

דעת המהרש"ם (בדע"ת סי' שנה ס"ט) והנזירות שמשון (שם) דחשו כמקף לדירה ומותר לטלטל שם. ודעת השואל ומשיב (מהד"ק ח"ג סי' קלא) והדברי חיים (או"ח ח"ב סי' כח) להחמיר בזה. למעשה צידד בשו"ת מנחת יצחק (ח"ה סי' קח) להתייר בזה, וכתב: "כנודע שאין העולם נזהרים בזה" (עי"ש שהביא ג' סניפים בזה), וכתב שגם הדברי חיים ז"ל לא דחה ההיתר בחוזק יד, שסיים בסוף התשובה בזה הלשון: "אך מי אני להכריע אם גדולי הדור יתירו", ונודע שמרן הדברי חיים ז"ל לא נשא פנים ליהיה מי שיהיה אם היה בעיניו ברור איסורו, עכ"ל.

שטח זרוע בתוך קו העירוב

כאמור, אם יש שטח זרוע יותר מבית סאתיים בתוך העיר שאינו מיועד לטילו, יש לדאוג להוציאו מקו העירוב, או להקיף שטחים אלו במחיצות כדי להפרידם כרשות נפרד. [ואם מקיף שטחים בגדרות צריך זהירות משנה שלא יתקלקלו המחיצות במשך הזמן, ואז עלול לפסול את כל העירוב. גם לאחר שהקיפו במחיצות יש לפסול העירוב העירוני ולתקנו שוב, שברגע שהיו הזרעים פתוחים לשטחי העיר, נעשו מחיצות העירוב כלא הוקף לדירה, וצריכים לפוסלם ולהקיפם שנית כמבואר בביאור הלכה (ס"ט ד"ה הזרעים)].

הברכה יישובים קו העירוב מקיף גם שטחים זרועים, כי קיים בתוך היישוב שטחים גדולים זרועים ומן ההכרח להכניס אותם בתוך העירוב. וגם בעירות גדולות יש מחוץ לעיר שטחים כאלו שמן ההכרח להקיף אותם. וסומכים בזה על שיטת הדבר שמואל המובא בביאור הלכה (שם ד"ה אבל) שמצדד להקל בעיר המוקף חומה, מטעם שהיקף חומה של עיר הוא היקף חשוב שנעשה לדירה, ואין זרעים מבטלים את ההיקף הזה. והיה תקופת שנהגו כן בירושלים להקל בקרפיות שנזרעו שם זרעים, וכתב הגאון רבי בן ציון ידלר ז"ל (שימש כמגשיח העירוב) שלאחר פטירת האדר"ת ציוה הגאון רבי שמאול סלטנ ז"ל שלא להקל בזה ולהקיף את מקום הזרעים בצורת הפתח (נתיבות שבת פ"ג ע"ג).

גם בביאור הלכה שם מפקפק על שיטת הדבר שמואל, וכתב שאין להקל רק כששטח הזרוע פתוח ממש לרוחב העיר ונעשה חלק ממנה ואז מועיל לו חומת העיר, אבל אם הוקף בגדר [עם פירות שאינו מועיל לעירוב] אינו מתבטל לחומת העיר.

והחזון איש (סי' פח סק"ה) כתב: "נראים כדברי האוסרים", ולדעתו לא אפשר בשום אופן להכניס שטחים אלו בתוך קו העירוב. (וכ"מ בתוס' ורשב"א וריטב"א עירובין כו.). ובשו"ת שטת הלוי (ח"ח סי' צט, וע"ע נתיבות שבת שם) הכריע שאם הוקף לדירה ואחר כך הקצו ממנו שטחים לזריעה אפשר להקל להחשיבו כחלק מן העיר בעיר המוקף מחיצות [וכן בעירוב עירוני שיש בה עומד מרובה], אבל אם מתחילה תיקנו העירוב עם

חז"ל אסרו לטלטל ב'גינה וקרפף' כאשר שטח הגינה או הקרפף הם יותר מבית סאתיים [כ-1150 מ"ר], אף אם הוא מוקף מחיצות. ואף שמן התורה כל מקום המוקף מחיצות דינו כרשות היחיד אפילו הוא גדול הרבה, אסרו חז"ל לטלטל במקומות אלו שאין דרכם של אנשים לדור בהם. וקבעו חז"ל שיעור זה, שבפחות משיעור זה נקרא 'חצר' ואינו מתחלף ברשות הרבים, כי חצר המשכן היה בשיעור בית סאתיים, אבל ביותר משיעור זה נראה כרשות הרבים כיון שאין דרכם של אנשים לדור בתוכם (משנ"ב סי' שנה ס"ח).

ויש בדין זה דבר מחדש, שעל אף שאנו מורגלים שבמקום שיש עירוב ומוקף מחיצות אין צורך להקפיד מלטלטל, יש לשים לב שלפעמים גם בתוך העירוב ובתוך מחיצות אסור לטלטל יותר מד' אמות, ולא עוד, אלא שאם בתוך קו העירוב יש שטח כזה שאינה מוקף במחיצות לעצמה, ואין מבייל בין שטח זה לשאר שטחי העיר, עלול לפסול העירוב העירוני משום שהוא פרוץ למקום האסור (שו"ע סי' טו).

גינת זרעים ואילנות

שטח הזרוע בזרעים או ירקות, או פרדסים שאין עשויים להנאה ולטייל בהם, אסור לטלטל בהם אם משתדע על שטח של 1150 מ"ר אף אם הם מוקפים מחיצות, שאין אנשים דרים במקום זרעים והרי זה כהוקף שלא לשם דירה. ואין חילוק אם הוא סמוך לביתו או לא. ואפילו אם לפעמים מזדמן שאוכל שם אינו חשוב מחמת זה כהוקף לדירה ואסור לטלטל שם (ב"ח רס"י שנה משנ"ב שם סקפ"ג).

האיסור הוא רק באלו הגינות העשוי לגידול זרעים וירקות, אבל פארקים וגינות שעשועים עם מדשאות וכדומה הנעשות מתחילה לשיבה ולאכול ולטייל שם כמו שמצוי היום בפארקים, אינו בכלל זה וחשוב כעשוי לדירה. וכל שכן גינת משחקים וכדומה (עי' משנ"ב ס"ב). בשולחן ערוך (ט"ט) מבואר דחצר שחלק ממנה נטוע אילנות, אף אם היא לגידול פירות חשוב כמקף לדירה, לפי שנוח לטייל בהם ולשבת בהם לבלקל שמואל המובא בביאור הלכה יש שמקפידים שלא לטייל בין העצים מחשש שיהרסו אותם, ומקיפים המטע בגדרות למנוע הדריסה בהם, ואין הדרך להשתמש שם, באופן כזה יש להחמיר שאינו חשוב כמקף לדירה (עי' חזו"א סי' קנו מובא בשו"ת הלכות סכ"ו).

גינת שעשועים עם צמחייה

גינות שעשועים שיש בהם שטחים עם צמחיית פרחים הנוטעים לנוי, ונהנים מראיתם ולשבת כנגדם אך אין מטיילים בתוך הצמחייה, מצינו נדון באחרונים אם שטח זה מצטרף לחלק ממקום שיש בהם שטח ונחשב כמקף לדירה, או שנחשב כמקום לעצמו [ואף שבודק כלל אין בשטח זה יותר מבית סאתיים מרובע, לפעמים בצירוף כל קו האורך קיים שיעור זה. וגם אם אין שיעור זה, עכ"פ יהיה אסור לטלטל בתוכם כלים שהגיעו מהבית, ולדוגמא: אם ישבו על הספסל והילד

אופן מלאכה האסורה

כל מלאכה האסורה מן התורה ניתן לה שיעור וכללים מתי עובר על עשייתה, הן בהגדרת המלאכה, דמלאכה המורכבת מכמה פעולות והאדם עושה רק חלק מהפעולות, אינו מתחייב מדאורייתא, דעדיין לא סיים המלאכה. והן מי שעושה אותה, אם עשה חלק מהמלאכה וחבירו החלק האחר, כבר שנינו דשניים שעשוהו פטורים. והן בשיעור המלאכה, שאם עשה המלאכה בשיעור מועט, אע"פ שאסור לו לעשות כן מ"מ פטור עליה.

ואי"ה נבאר בשבוע זה חלק הראשון - מה הדין כשעושה חלק ממרכיבי המלאכה, ואי"ה נבאר שאר הדברים בשבועות הבעל"ט.

הוצאה כשבת

מלאכת 'הוצאה' מורכבת מ: [א.] עקירה [ב.] העברה לרשות אחרת [ג.] והנחה. וכן טלטול ד' אמות ברה"ר, מורכב מעקירה טלטול והנחה. ולכן, באופן שעושה רק חלק מהמלאכה, אינו עובר כלל על איסור תורה (ואף חצוי שיעור אסור מהתורה, רוב הפוסקים סוברים דזה רק כאשר עושה כל פרטי המלאכה בשיעור מועט, ובעניינינו כגון המוציא פחות מכשיעור. אבל אם עקר ולא הגיח, אין זה כלל מלאכה להאסר מהתורה, ואסורה רק מדרבנן).

ואכן במקומות שהעקירה היתה בהיתר או בשוגג, כגון שטלטל חפץ בערב

שטחי זרעים אינו קובע בזה מסמרים. בדבר זה צריך זהירות רבה, כשנוסעים לשבות ביישובים לשבות שמצויים חששות כאלו, ואין לסמוך על בדיקת חוטי העירוב לבד, רק יש לבדוק בבדיקנות בכל שטחי היישוב אם אין שטחים כאלו הפוסלים את העירוב.

שטחים ריקים

כתב החזון איש (סי' פט סק"ח) ששטחים ריקים בתוך העיר אינם כקרפף, משום שהם משמשים את בני העיר, ואף מגרש פנוי שאינו מיועד כעת לשום שימוש הרי זה כחלק מהשתמשות העיר [והיא שאין בו זרעים]. אבל שטחים ריקים שסביבות העיר אף שהם תוך היקף העיר, אם אין שם שום תשמיש הרי הן כדיון קרפף שלא הוקף לדירה, ואין להכניסם תוך היקף העירוב. ודוקא שטחים גדולים, אבל שטחים קטנים הסמוכים לעיר ובני העיר מטיילים שם אפשר שאין דינם כקרפף (עי"ש בס"י קנו).

מאיךך בשו"ת מנחת יצחק (ח"ו סי' לג) נטה קו להקל בזה, אם אי אפשר לתקן קו העירוב בלי שטחים ריקים יותר מסאתיים. ועיקר טעמו, כיון שיש דיוורים קבועים של רבים בתוך העיר, ואנשי העיר לפעמים הולכים מחוצה לו, מתבטל כלפי העיר על ידי מחיצות של צורת הפתח (עי' סי' ס"א דבש"א אפשר להקיף בבקעה כדי צרכים).

שדה קוצים

שדה קוצים שגדלו בגינה המיועד לזריעה

שבת וקדש עליו היום, או שמצא בעת הליכתו ברחוב דבר מה בכיסו, או שנודע לו שנקרע העירוב באמצע שמטלטל איזה חפץ - לכתחילה צריך להשליך את החפץ מיד מידו, (ובשינוי, שלא יעשה אף חלק ממלאכה להדיא), אך בדיעבד כגון אם החפץ יקר, ואין לו נוכרי שסומך עליו שישמור לו הכיס עד מוצאי שבת, התייר הרמ"א (רס"ו סי' ב) לרוץ לביתו (ודוקא ריצה, כי אם עומד במקומו הוי כהנחה וכשנעדר לשוב וללכת הוי עקירה) ולהניחו שם. הרי דמעיקר הדין אין בזה איסור, וע"כ התייר הרמ"א במקום הפסד.

אופן המותר לכתחילה

חלק ממלאכה שאין לו שום קיום, כגון הקושר קשר אחד בב' חוטים, שאינו מתקיים כלל ללא קשר על גביו - במקרה זה מותר לכתחילה לעשות כן (כן איתא בהקדמת המשנ"ב לסימן ש"ז דיש אופן המותר לכתחילה). ואף שאם יבוא חבירו וישלם המלאכה יתחייב עליה לבדו, ואין זה נחשב שהראשון עשה חלק מהמלאכה כלל, דשם בשני אסור בעשיית הקשר, דהקשר השני לבדו הוא של קיימא, וכעין הכותב אות אחת והשלים ספר דחייב אף שכתב רק אות אחת (מהרש"ם ח"ו ל"ד). וכן בשש"כ (מבוא פ"א סכ"א) מדמה דין זה, לסוגר חלונות בית בפני ציפור והשאיר חלון פתוח, דרק מי שסוגר את החלון האחרון חייב.

נכתב לעורר לב המעיניים ולא הלכה למעשה

דינו כאינו מוקף לדירה, שהמקום מיועד לדירה ואין בני אדם דרים בין זרעים וקוצים. אבל שטחים ריקים בתוך העיר שעולים בהם קוצים מאליהם, כתב בשו"ת אמרי יוסף (ח"א סי' קט) שמכיון שעלו מאליהם אין הם מבטלים שם דירה, ורק אם נזרעו בכוננו אסור. וכן נקט המנחת יצחק (שם).

ואם הקוצים עולים לגובה של מטר, כמו שמצוי לפעמים אחרי הגשמים בחצי הראשון של הקיץ, באופן שאף אדם לא יעבור בהם גם אם זה יקצר לו את הדרך, יש להחמיר יותר לפי דברי החזון איש (שם) שגדר קרפף הוא מקומות שאין הולכים שם. אכן באופן שהעירייה דואגת להסיר את הקוצים לאחר שעלו לגובה כזה, נראה שאינם מבטלים הדירה (דלא גרע ממים ע"י חזו"א שם סק"ד, וכ"כ בה"ל שבת בשבתו עמו' שכב).

בית הקברות, אתר בנייה

הגרי"י בלוי ז"ל בספרו נתיבות שבת (שם הע' מא) הסתפק אם בית הקברות הנמצא בעיר דינו כזרעים, שהרי אמרו "אין אדם דר בבית הקברות", ואם כן צריך להוציאו מקו העירוב.

כמו כן אתר בנייה שהזניחו את הבנייה ועומד שומם תקופה ארוכה, דעת הרבה אחרונים שיש לחוש שדינה כקרפף ויכול לפסול את העירוב. (גם אם אתר הבנייה מקופת במחיצות כדין ואינה פוסלת את העירוב יש לזהר שלא להוציא ולהכניס משם, לדוגמא: ילד משחק ברחוב עם כדור ונפל בתוך אתר הבנייה אסור להיכנס לשם ולהביאו).

לעשות את השבת לדלתם

רבי יודל

ממעדוועדיווקע (ה)

חידוש גם כימי התנאים

עוד מסופר על אמונתו של רבי יודל ברבינו:

פ"א נסע הר"ר מאיר ממעדוועדיווקע עם הר"ר יודל ז"ל לאדמו"ר זצ"ל, וסיפר הר"ר יודל ז"ל שאם היה רבינו ז"ל בדור של תנאים היה ג"כ חידוש. וענה הר"ר מאיר שהוא אינו מחזיק את רבינו ז"ל גדול כל כך, רק מחזיקו לגדול הדור של עכשיו, וכשבאו אל רבינו ז"ל אמר לו רבינו ז"ל: "כשאין מאמינים בי למה נוסעים אלי?!!" (כוכבי אור אנשי מוהר"ן אות י"א).

שליחות סודית מרבינו ז"ל

רבי יודל ורבי שמואל אייזיק, נשלחו על ידי רבינו בשליחות סודית, עליה מספר מוהר"ן בחיי מוהר"ן:

בשנת תקס"ו מסר רבינו ז"ל הספר הנשרף ליד ב' אנשים מאנ"ש, וציווה עליהם לנסוע בעיירות, ולומר בכל עיר ועיר מעט מזה הספר, וגם ציווה עליהם ליקח איזה קונטרסים מכת"י של התורות שגילה שדפוסו בספר ליקוטי מוהר"ן, וישאירו בכל עיר איזה דפין מהם, כי אז לא נדפס עדיין שום ספר מספריו הקדושים. ועוד יש בענין זה של ב' האנשים הנ"ל כמה סיפורים (וזאת ה' בשנת תקס"ו בקיץ) (חיי"מ סי' קע"ד).

הספר שהוליו ב' אנשים הנ"ל היה ההעתק שלי מה שהעתיקתי ספר הק' הנ"ל וכו', וההעתקה שלי נתן ביד ב' אנשים להוליך בעיירות ולומר בכל עיר מעט מהספר הזה כנ"ל, והשביע אותם אז שלא יגלו הדבר לשום אדם (חיי"מ סי' קע"ה).

"כשמסר הספר הנ"ל ליד ב' האנשים, ואנכי לא ידעתי מזה כלל, כי עשה הדבר בהסתר גדול ולא ידע שום אדם מזה, אחר כך באתי לפניו בתחילת קיץ תקס"ו, ואמר לי: אני זיכיתי אותך במצוה במה שנתתי לך לכתוב ספר הנ"ל, ואמר: הספר שלך כבר התחיל לעשות עובדא בעולם (חיי"מ סי' קע"ו).

גדולים מעשי צדיקים

ומספר רבי אברהם ב"ר נחמן:

"ומה שעבר על ר' יודל ור' שמואל אייזיק ז"ל בעת שנסעו בפקודתו עבור השתדלות בתעלומותיו למחר גאולתנו. שמעתי מזה קצת דקצת ראשי פרקים מאבי הכ"מ, ששמעתי מפי מוהר"ן ז"ל, וגם מר' יחיאל מענדל ז"ל שמעתי זאת, שהוא שמע מפי ר' יודל ז"ל בעצמו."

ומוסיף המעתיק: "אמר המעתיק, שמעתי שצוה עליהם שיאמרו בכל עיר ועיר דף א' מהספר הנשרף, ומספר ליקוטי מוהר"ן ישיארו דף א' בכל עיר ועיר וכו', וצוה עליהם שיהיו אצל הרב מבארדיטשוב זצ"ל, ויבקשו ממנו שדקה, ויאמרו לו שהנדהב הזאת היא לצורך הכנסת כלה. והשתדלותם בזה היה כנ"ל, אך עברו עליהם מניעות רבות מחמת עניות, שכלה אצלם הממון, ובבתים לא רצו ליתן להם מחמת שאמרו שהם בריאים ויכולים לעבוד, וגם חשדום לגנבים וכו', ולא גמרו הענין" (כוכבי אור נפלאות מרבינו ז"ל אות כ"ה).

עירובין בחצירות שסביבות ביתו, לבל ניכשל בטלטולין האסורין. קפידותיו אלו של אבי מורי ע"ה בכשרות המזון ובעירובין, כמעט ואינם נחלת הכלל בימינו, לאחר שהדברים מטופלים על ידי רבני העיר, ואין אנו רגילים להתעורר לכך אלא לעיתים נדירות, כגון כאשר נוסעים למרחקים, בערים שצרכי הדת אינם מסודרים כדבעי, ואז על הנוסע לזכור שאם אין אני לי מי לי... והודות לגירסא דינקותא אשר הטביע בי אבא מארי ע"ה עומדת עד היום לנגד עיני הזהירות לדקדק בהלכות אלו.

בהגיע השבת היה אבי מורי מזהיר את בני הבית להקפיד ולדקדק לבל ישלכו באיסורים מצויים, כמו באיסור 'בורר' או בטלטול 'מוקצה'. הוא עצמו התמיד רבות בלימוד הלכות שבת, והיה בקי בהן, וכל כך השריש את חומרת הענין בקרבנו, עד שכל אחד מהילדים הרגיש שחילול שבת היא העבירה הגרועה ביותר...

אך כאשר נקרה בבית איזה פגם של חילול שבת, נוהג היה אבי לגשת למקור ולשלוף מאכל מיוחד ו...לאכול לכבוד שבת!

מעשה זה למד מדברי רביה"ק בליקוטי מוהר"ן (סי' רע"ז): "על ידי אכילת שבת נתתקן חילול שבת". ומתוך האמונה הפשוטה שחדורה היתה ומושרש בצאלו בתמימות האמין שהתיקון המתאים ביותר הוא להתענג במאכלים לכבוד שבת, כי הכיבוד לשבת הוא הקמתן הראוי למי שנשכל בהיפך מן הכיבוד!

ודבר זה עלינו להנחיל לבנינו, להיזהר טובא בהלכות שבת וללמדן ולשננן מדי יום, וכשם שאמרו חז"ל: 'שלושים יום קודם החג ושואלין ודורשין בהלכות החג' - כך גם בהלכות שבת, שכן מדי שבע ימים חל יום השבת, ואין יום שאינו בתוך שלושים יום קודם השבת...

איתא בתיקוני הזהר (תיקון מה) על הפסוק בפרשתנו: 'לעשות את השבת לדורותם' - שהכתוב נאמר 'לְדֹרֹתָם' בלא ו', ודרשינן 'לְדֹרֹתָם' - היינו לעשות דירה לשבת. ומובא שם שהכוונה היא לעשות דירה בלב, להוציא את העצבות, הכעס והצער מן הלב, כדי שזיו השבת יוכל להיכנס ולמצוא מקום בלב.

וכן אין המקרא יוצא מדי פשוטו, וכדאיתא בזהר (חדש רות מב): וזה לשונו: "שתיין שמידי היום דירתם של ישראל צריכה להיות בנר דלוק ושלחן ערוך (מטה מוצעת) ודירתן מתוקנת כדירת חתן לקבל בו הכלל, ומאי ניהו שבת היא כלה, ולעולם אין מכניסין אותה אלא בדירה מתוקנת לכבודה כפי הראוי לה", עכ"ל.

עוד עלינו לתת את הדעת ביותר לא לאבד ולבזבז את השבת בדברים בטלים, כי זה פגם נורא בשבת קודש. הכרתי יהודים רבים שהקפידו למעט מאד בדיבור בשבת, וגם המעט שדיברו לא היה אלא בלשון הקודש, כי כמעט כל קדושת השבת תלוי בזה. ומכל שכן שיש להתרחק מ'חדשות' (נייעס) שהם חולין גמורים...

כן יש להשתדל לומר בכוונה את התפילות והזמירות של שבת, שהם מפרשים ומתרגמים את השבת. ואכן רבינו הזהיר אותנו לזמר את כל הזמירות של שבת (ליקוטי תנינא סי' קד) בהם בא לידי ביטוי גדול מעלת השבת, ועל ידי זה נכללים בקדושת שבת.

ואשרי המתאמץ ביום סגולי זה להרבות בעסק התורה, והרה"ח רבי בנימין זאב חעשין זצ"ל רגיל היה לומר ששעה אחת בשבת נחשבת כמו אלף שעות לימוד בימות החול. כה גדולה היא קדושת השבת וכוחה וסגולתה הרבה. ודבר זה איתא בספר בן איש חי (שנה שניה פרשת שמות) בשם המקובלים וז"ל: "דגדול הנעשה מעסק התורה ביום השבת אלף פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי החול".

ושמעתי פעם [כמדומה מהרה"ח רבי נחום יצחק פראנק זצ"ל] בשם החזון איש ז"ע, שלקום לבליל שבת אחר חצות ולעסוק בתורה, יש בו נעימות ועונג בה גדול - עד כדי כך שאם נוכרי היה מרגיש בטעם הנפלא הזה היה מתגניר...

מעולם לא היה בית הוריי משופע בממון, אך כשנגע הדבר לכבוד שבת, השיג אבי כספים בדרך לא דרך. ומורגל היה על לשונו שראה במדרש שאם האדם חוסך ומקפץ בממון לכבוד שבת, אומר לו הקב"ה: "שוטה, אתה עורך סעודה לפני, ואתה מקמץ!?" האם אינך דומה לקין שחס על ממונו והביא מנחה לה' מזרע פשתן, בעוד הבל הבין להביא ממיטב הצאן..."

תקופה מסוימת הציע אבי ע"ה את עצמו להיות מחברי ה'דגל' בחברא קדישא דמתא, המתעסקים בצרכי קבורת המת, הוא קיווה להתפרנס מעבודת קודש זו ולהביא על ידה טרף לעוללו התלויים בו, אלא שבעקבות מעשה-שהיה משך ידיו מעיסוק זה הדבר קרה בערב שבת אחד, ועדיין לא היה בידי עבור הוצאות השבת הקרבה ובאה, ואז נצנצה בליבו מחשבה: 'אילו היה מזדמן לידי איזה מת לקבורה - היו בידי מעות לצורך שבת...' אך לא עבר רגע כמימרא, עד שהתעשת אבי וניחם ממשבתו, והחל מהרהר בנפשו: וכי בכדי שיהיו לי מעות לשבת - חפץ אני במות אדם חי?!

ולא זז אבי ממקומו עד שהחליט בהחלטה גמורה; מהיום והלאה לא אתפרנס מעבודה זו של קבורת המתים - - -

מתוך שכבוד שבת יקר היה על אבי מורי ע"ה עד מאד - היה מהדר לקנות לכבוד שבת מיני מאכלים ככל שהשיגה ידו ועוד יותר מכך.

זכרני פעם שאבי ע"ה הביא הביתה את עוף ה'שלי'... ושחט אותו כשבכוונתו לקיים בו בהידור את מה שנאמר בזמירות שבת: "להתענג בתענוגים ברבורים ושלי ודגים" אך למעשה נמנע מלאכול, לאחר שנועץ עם הגאון הצדיק חכם יצחק אלפיי זצ"ל ואמר לו שהמסורת של העוף אינה מוסמכת (עי' רמ"א י"ד סי' פב ס"ג).

בזמנים הקודמים עדיין לא היתה בירושלים השגחה קפדנית ומסודרת על המאכלים והמשקאות עבור כל הקהל הרחב, והמודקדים היו נוהגים להסדיר את ענייני כשרות המאכלים בכוחות עצמם. מדי ערב שבת היה טורח אבי מורי להפריש תרומות ומעשרות מיבולי השדה שהכניס לביתו, ולפעמים התעוררו אצלו חששות ופקפוקים בדיני המעשרות, ובמקרים כאלו העדיף אבי לרכוש את הפירות משכניו הערביים, שפירותיהם פטורים מן המעשר.

היו עיתים נוספות שהיה מהדר לרכוש את מאכלי השבת בשוק הערבי [-באטראק] שבעיר העתיקה... וזאת בבואו לרכוש 'דגים' לכבוד שבת, כשבברית הדגים שלפניו שרצו מינים טמאים לצד מיני דגים טהורים, בעלי סנפיר וקשקשת, ואז היה אבי אומר בסילודין: 'הריני מוכן ומזומן לקיים המצוה להבדיל בין דג טמא לדג טהור, לאחר מכן נישג לבדוק בדקדקנות דג טהור ו'הבדיל' מתוך שאר הדגים הטמאים, ובחודו יתירה ואחר כבוד היה נוטל את הדג הכשר ומבשלו לכבוד שבת.

הנהגה מיוחדת זו נתעורר אבי מורי ע"ה מרוב דבקותו וחיבתו בספר 'חרדים', שמיסוד על ביאור התרי"ג המצוות לפרטי פרטיהן. ספר זה היה נר לרגלי אבי, ועל כל צעד ושעל היה רגיל להרהר איזו מצוה עומדת לפניו; האם מדובר במצוה עשה או לא-תעשה, ואם חיובה מדאורייתא או מדרבנן, ומאחר שמצוות צריכות כוונה היה מדקדק לחשב ולכוון שבמעשה הבא הוא מכין לקיים מצוה פלונית או אלמונית, וכך גם בבואו לקנות דגים הידר בדרכו לקיים מצות עשה הדבדלת מינים טהורים ממינים טמאים שמנו מוני המצוות במנין רמ"ח מצוות העשה (עי' רמב"ם ספר"מ מע"ק קנב, מכללות אסורות א.א. ועוד).

לפי דרכו היה אבי רגיל לעורר על מצות 'אהבת ישראל', שכל נחשוב שמדובר באיזו הנהגה חסידית, כי האמת מקיימים בה מקרא מלא שנאמר בתורה: 'אָהַבְתָּ לְרֵעִי כָמוֹן' (ויקרא ט"ז יח)...

עוד מענייני צרכי העיר שעדיין לא היה מסודר כל כך בימים ההם, הוא: העירוב המהודר. ואבי מורי ע"ה הידר לתקן תיקון

<p>ברכת מול טוב להר"ר יהודה נחמן שפיירא ה"ר ולאביו הרה"ח ר' מנשה שפיירא שליט"א ולחוננו הרה"ח ר' מנשה חיים שפיירא שליט"א לול חילת הבן והבנת ה"ר שיהיה לגדלו לתורה לחופה ולמעשים ולרוב חת קדושת</p>	<p>ברכת מול טוב להר"ר יהודה נחמן שפיירא ה"ר ולאביו הרה"ח ר' מנשה שפיירא שליט"א ולחוננו הרה"ח ר' מנשה חיים שפיירא שליט"א לול חילת הבן והבנת ה"ר שיהיה לגדלו לתורה לחופה ולמעשים ולרוב חת קדושת</p>
--	--